

RAPORT

**REZULTAT MONITORINGU ROSYJSKIEGO PRZEKAZU DEZINFORMACYJNEGO
DOTYCZĄCEGO POLSKI I POLAKÓW NA PRZYKŁADZIE PORTALI
INTERNETOWYCH „RIA NOVOSTI”, „REGNUM”, UKRAINA.RU” ORAZ
„INTERFAX”**

Kwiecień-wrzesień 2022

centrum badań nad
współczesnym
środowiskiem
bezpieczeństwa

Kraków 2022

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany z budżetu państwa w ramach konkursu Ministra Spraw Zagranicznych
RP „Dyplomacja publiczna 2022”.

Raport sporządzono w ramach realizacji projektu „Analiza i dekonstrukcja rosyjskich przekazów dezinformacyjnych oraz propagandowych na temat Polski i Polaków”.

Autor raportu: Michał Marek (CBWŚB)

1. Wstęp metodologiczny

W ramach monitoringu przy zastosowaniu metody porównawczej, analizy treści oraz metody historycznej, analizą jakościową i ilościową objęte zostały materiały publikowane przez 3 portale odgrywające poważną rolę w procesie tworzenia przekazu propagandowego przez rosyjski aparat dezinformacyjny na potrzeby rynku wewnętrznego (oddziaływanie na obywateli Federacji Rosyjskiej) – są nimi „RIA Novosti”, „Regnum”, „Ukraina.ru”. Monitoringiem objęty został również portal „Interfax”, który zgodnie z przedstawionymi poniżej wynikami badań, emitował przekazy propagandowe w stopniu mniejszym, niż źródła wcześniej wymienione. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż zarówno „Interfax” jak i „RIA Novosti” oraz „Regnum” posiadają status agencji informacyjnej. RIA Novosti oficjalnie jest przy tym agencją państwową. „Regnum” jest ośrodkiem prywatnym, podobnie jak „Interfax”. Portal „Ukraina.ru” jest natomiast portalem informacyjnym należącym do państwa rosyjskiego – „Grupa Segodnya”. Warto przy tym podkreślić, iż pomimo tego, że „Regnum” pozostaje ośrodkiem prywatnym, jak dowodzą wyniki monitoringu, odgrywa on coraz ważniejszą rolę w rosyjskiej maszynie propagandowej skierowanej przeciwko Polsce – emitowane przekazy są ściśle skoordynowane z przekazami pozostałych kontrolowanych przez Kreml ośrodków takich jak „RIA Novosti” czy „Ukraina.ru”. Portale te pełnią ważną rolę w procesie tworzenia i emisji przekazów propagandowych. Ich publikacje wielokrotnie stawały się źródłem przekazów emitowanych na masową skalę m.in. przy zastosowaniu platformy Telegram. Na informacje umieszczane na łamach danych portali powołuje się również rosyjska telewizja państwowa oraz inne portale aktywnie zaangażowane w działalność rosyjskiego aparatu propagandowego. Portalem o największym znaczeniu (spośród wymienionych) pozostaje RIA Novosti. Jest on najbardziej popularny oraz posiada największą ilość odbiorców, a przez to największe możliwości oddziaływania. Portal ten jest popularny na Zachodzie nie tylko wśród ludności rosyjskojęzycznej, lecz również wśród zachodnich dziennikarzy i ekspertów nieświadomych jego roli w aparacie propagandowym Kremla. Drugim co do znaczenia spośród wymienionych jest portal „Regnum”. Pomimo tego, iż oficjalnie nie należy do państwa rosyjskiego, jest on de facto zintegrowany z państwową maszyną propagandową – emituje te same przekazy w podobnym czasie wspierając działania ośrodków takich jak „RIA Novosti”. Portal ten poprzez zatrudnianie osób znających język polski oraz kreujących się na „ekspertów ds. Polski”, tworzy poważną ilość publikacji, które w skrajnie negatywny sposób odnoszą się do Polski w kontekście bieżących wydarzeń politycznych zachodzących w naszym państwie. Trzeci pod

względem znaczenia spośród wymienionych portali (uwzględniając zdolność oddziaływania na odbiorców oraz zaangażowanie w kolportowanie treści propagandowych dot. Polski) jest portal Ukraina.ru. Portal ten imituje źródło ukraińskie koncentrując się na kwestiach związanych z tym państwem. W związku z ważną rolą Polski w procesie wspierania Ukrainy w obliczu agresji zbrojnej, portal ten poważną ilość uwagi poświęca państwu polskiemu. Portal ten należąc do Grupy Segodnya (właścicielem grupy jest państwo rosyjskie) wykorzystuje obywateli RP do uwiarygodniania rosyjskich przekazów dezinformacyjnych poprzez publikowanie wywiadów z obywatelami RP. Portal ten wydaje się być wykorzystywany przez rosyjskie służby do kooperacji z obywatelami RP w ramach wojny informacyjnej prowadzonej przeciwko państwu polskiemu. Ostatni z portali objętych monitoringiem posiada ograniczony wpływ na rosyjskich odbiorców. Jego materiały, prawdopodobnie ze względu na dążenie Redakcji do zachowania formy komunikatów prasowych (pozbawionych szerszych komentarzy) nie są nagłaśniane przez inne źródła w sposób tak intensywny jak dotyczy to „RIA Novosti”, „Regnum” czy „Ukraina.ru”. Portal ten publikuje publikacje o nacechowaniu negatywnym (dot. Polski) niemal wyłącznie w przypadku informowania o najbardziej medialnych wydarzeniach (np. uderzenie rakiety w Przewodowie). Portal ten znany jest jednak na Zachodzie i oddziałuje na zachodnich dziennikarzy i ekspertów.

Monitoring został przeprowadzony w oparciu o przypisywanie publikacji do następujących kategorii uwzględniając zawarcie w sobie hasła „Polska” (Польша), kontekst publikacji, celu w którym wspomnienia w niej o Polsce: „Historia”, „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”, „Unia Europejska”, „OBWE i ONZ”, „Inne”. Kategorie te zostały wyłonione w efekcie wielomiesięcznego wcześniejszego monitoringu rosyjskiej infosfery – były to zagadnienia, w których najczęściej pisano o Polsce jako o wątku kluczowym lub istotnym (nie dotyczy kategorii „Inne”). Zgodnie z wynikami monitoringu, które potwierdziły wstępne założenia badań, do kategorii „Inne” odnosiły się publikacje, które traktowały o Polsce w sposób zupełnie pobieżny – np. wymieniano w nich Polskę jako element statystyk, czy w kontekście komentarzy sportowych (stąd większość publikacji w tej kategorii nosiło nacechowanie neutralne). Warto zaznaczyć, iż identyfikowany ładunek emocjonalny publikacji odnosi się do tego, w jaki sposób w danym materiale odniesiono się do Polski, a nie do przedmiotu danej kategorii (np. NATO czy Ukrainy). Publikacje niejednokrotnie odnosiły się do kilku kategorii na raz. Każda publikacja została jednak przypisana wyłącznie do jednej kategorii – do tej, do której odnosiła się w najbardziej wyraźny sposób (wnioskując z kontekstu oraz celu i kierunku oddziaływania

danego przekazu). Przekazom przypisywano ładunek emocjonalny, który nie odnosił się do zasadniczego przedmiotu artykułu, lecz do sposobu w jaki opisywano w nim kwestię związaną z Polską. W celu wskazania ładunku emocjonalnego tekstu uwzględniano sposób w jaki opisywane jest dane zagadnienie oraz kontekst danej publikacji (uwzględniano zarówno treść artykułu jak i nagłówek). Ładunek emocjonalny odzwierciedla rosyjską percepcję danego zjawiska. Oznacza to np. iż przekaz pozytywny z perspektywy rosyjskiej może być uznany przez nas za negatywny (przykład przekazu pozytywnego dot. Polski przypisanego do kategorii „Unia Europejska”: „Polacy pragną wystąpić z UE z powodu antyrosyjskiej polityki Brukseli”). Badania odnoszą się do rosyjskiej percepcji rzeczywistości kreowanej przez rosyjski aparat propagandowy, stąd zdecydowano się na ujęcie danej kwestii w wskazany sposób.

Publikacje zostały wyłonione w efekcie umieszczenia hasła „Polska” w wyszukiwarkach portali objętych monitoringiem. Każda publikacja została później sprawdzona w trybie „ręcznym” (bez zastosowania narzędzi informatycznych), czy jej treść rzeczywiście odnosi się do kwestii związanych z Polską – część z publikacji prezentowanych przez wyszukiwarki nie spełniała tego kryterium (nie zawierała hasła „Polska”). Analiza tych materiałów w trybie „ręcznym” pozwalała na uchwycenie kontekstu publikacji i odpowiednie przypisanie jej do kategorii oraz wyłonienie jej ładunku emocjonalnego.

2. Rezultat monitoringu

Rezultaty monitoringu uwzględniające liczbę publikacji, przypisanie do odpowiedniej kategorii oraz określające poniżej ze wskazaniem na dany portal oraz przedział czasowy są następujące

2.1. Kwiecień

Aktywność portalu „RIA Novosti” w okresie od 15 do 30 kwietnia 2022 sprowadziła się do opublikowania 251 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **145** miało nacechowanie negatywne (bez kategorii „Inne” - 141). Ładunek neutralny miały **102** (bez kategorii „Inne” - 80) artykuły, a pozytywny **4**. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Ukraina”) można wskazać: „Wojskowy mikrobiolog opowiedział o tym jak Polska tworzyła broń biologiczną” (<https://ria.ru/20220422/polsha-1784830012.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo, które wspiera Ukrainę w rzekomym przygotowywaniu przez nią broni biochemicznej, która miałaby zagrażać ludności rosyjskiej.

Tabela 1. Podsumowanie aktywności „RIA Novosti” w miesiącu kwietniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	251		
Podkategoria Narracji	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	2	4	4
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	1	26	9
Ukraina	1	41	24
Białoruś	0	5	1
Relacje polsko-rosyjskie	0	41	8
Sprawy wewnętrzne Polski	0	1	2
Unia Europejska	0	23	30
OBWE i ONZ	0	0	2
Inne	26	4	22

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Regnum” w okresie od 15 do 30 kwietnia 2022 sprowadziła się do opublikowania 252 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **129** (bez kategorii „Inne” - 124) miało nacechowanie negatywne. Ładunek neutralny miało **120** (bez kategorii „Inne” - 67) publikacji, a jedynie **3** nosiły charakter pozytywny (bez kategorii „Inne” - 2). Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Historia”, „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”, „Unia Europejska”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Ukraina”) można wskazać: „Polska dostarczyła Ukrainie broń o wartości 1,6 mld dolarów” (<https://regnum.ru/news/3573490.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo „militaryzujące Ukrainę”. Jest to element zrzucania przez Rosjan odpowiedzialności na Zachód i Polskę za fakt toczenia się na Ukrainie wojny – w myśl tego przekazu, gdyby NATO nie wspierało Kijowa, Ukraina przegrałaby wojnę i zapanowałby „pokój”.

Tabela 2. Podsumowanie aktywności „Regnum” w miesiącu kwietniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	252		
Podkategoria Narracji	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	7	4
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	27	11
Ukraina	0	34	14
Białoruś	0	2	1
Relacje polsko-rosyjskie	2	27	9
Sprawy wewnętrzne Polski	0	1	0
Unia Europejska	0	26	20
OBWE i ONZ	0	1	6
Inne	1	5	53

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Ukraina.ru” w okresie od 15 do 30 kwietnia 2022 sprowadziła się do opublikowania 152 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **119** (bez kategorii „Inne” – 113) miało nacechowanie negatywne. Ładunek neutralny miały **33** (bez kategorii „Inne” - 24) publikacje – żadna nie miała nacechowania pozytywnego. Negatywny przekaz dominował we wszystkich kategoriach oprócz „OBWE i ONZ”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Ukraina”) można wskazać: „USA pozwoli Polsce na okupację zachodniej Ukrainy, ale pod jednym warunkiem - Iszczenko” (<https://ukraina.ru/20220430/1033887279.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo o wrogich wobec Ukrainy zamiarach, które sprowadzają się do chęci zajęcia zachodniej Ukrainy. W tym przekazie akcentuje się jednak to, iż Polska jest „marionetką USA” i to Waszyngton „zdecyduje” o momencie rozpoczęcia przez Polskę rzekomego ataku.

Tabela 3. Podsumowanie aktywności „Ukraina.ru” w miesiącu kwietniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	152		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	5	3
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	27	1
Ukraina	0	76	13
Białoruś	0	2	0
Relacje polsko-rosyjskie	0	4	2
Sprawy wewnętrzne Polski	0	1	0
Unia Europejska	0	7	3
OBWE i ONZ	0	0	2
Inne	0	6	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Interfax” w okresie od 15 do 30 kwietnia 2022 sprowadziła się do opublikowania **119** artykułów odnoszących się do Polski. Spośród **119** artykułów jedynie **2** (bez kategorii „Inne” - 1) przejawily się pozytywnym ładunkiem emocjonalnym. Większość z nich, to jest **71** (bez kategorii „Inne” - 40) miały nacechowanie neutralne. **46** (bez kategorii „Inne” - 44) z nich miało natomiast ładunek negatywny. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Unia Europejska”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Ukraina”) można wskazać: „Szef SWZ zakomunikował o planach przejęcia przez Polskę władzy nad częścią Ukrainy” (<https://www.interfax.ru/russia/838442>). Materiał ten odnosi się do działań służących wykreowaniu Polski na państwo „posiadające agresywne zamiary względem Ukrainy” (wątek rzekomych planów aneksji zachodnich obwodów Ukrainy).

Tabela 4. Podsumowanie aktywności „Interfax” w miesiącu kwietniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	119		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	0	1
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	6	1
Ukraina	0	7	19
Białoruś	0	4	0
Relacje polsko-rosyjskie	0	16	8
Sprawy wewnętrzne Polski	0	0	0
Unia Europejska	0	11	10
OBWE i ONZ	0	0	4
Inne	1	2	28

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Zdecydowana większość publikacji, które traktowały temat Polski jako główny lub chociażby poboczny (a nie zawierały jedynie wspominały nasz kraj w charakterze wypisu statystycznego) miało nacechowanie negatywne. Dotyczyło to portalu „RIA Novosti”, „Regnum” oraz „Ukraina.ru”. Portal „Interfax” większości swoich publikacji starał się nadawać charakter

komunikatu. Wydaje się, iż jest to dążenie typowe dla państwowej agencji informacyjnej, lecz warto podkreślić, iż państwową agencją informacyjną jest również „RIA Novosti”, której dany trend nie dotyczył.

Głównymi wydarzeniami oraz zjawiskami, do których odnosiły się przekazy propagandowe dotyczące Polski w kwietniu 2022 były kwestia wsparcia militarnego otrzymywanego przez Ukrainę od państw NATO, debata dotycząca intensyfikacji polityki sankcyjnej względem Rosji oraz doniesienia dotyczące demontażu sowieckich pomników. Najczęściej przejawiającymi się narracjami były: 1) Polska militaryzuje Ukrainę, 2) NATO militaryzuje Polskę, 3) Polska to kraj kultywujący nazizm, 4) Polska pragnie zaatakować Ukrainę, 5) Polska prowokuje III wojnę światową. W sposób silny choć w mniejszym stopniu od wcześniejszych przejawiały się również narracje: 1) Zachodowi nie zależy na Ukrainie, 2) Polska falsyfikuje historię niszcząc pamięć o Armii Czerwonej, 3) Polska jest krajem biedniejszym od Białorusi, 4) Polska wysyła na Ukrainę najemników, 5) Polska i UE nie przetrwają zimy bez rosyjskich surowców.

2.2. Maj

Aktywność portalu „RIA Novosti” w okresie od 01 do 31 maja 2022 sprowadziła się do opublikowania 382 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **214** (bez kategorii „Inne” - 205) miało nacechowanie negatywne. Ładunek neutralny miały **164** artykuły (bez kategorii „Inne” - 111), a pozytywny jedynie **4**. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Historia”, „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”) można wskazać: „Państwa, które niedawno wstąpiły do NATO są najbardziej agresywne, zakomunikowali w MSZ” (<https://ria.ru/20220514/agressiya-1788497247.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo „agresywne”, rzekomo planujące przeprowadzić „prowokację” mającą na celu wciągnięcie NATO w wojnę z Rosją.

Tabela 5. Podsumowanie aktywności „RIA Novosti” w miesiącu maju

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	382		
Podkategoria Narracji	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	2	13	4
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	46	18
Ukraina	0	50	54
Białoruś	0	13	2
Relacje polsko-rosyjskie	0	72	12
Sprawy wewnętrzne Polski	0	3	6
Unia Europejska	0	6	11
OBWE i ONZ	0	2	4
Inne	0	9	53

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych.

Aktywność portalu „Regnum” w okresie od 01 do 31 maja 2022 sprowadziła się do opublikowania 472 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **260** (bez kategorii „Inne” - 247) miało nacechowanie negatywne, a ładunek neutralny miało **210** (bez kategorii „Inne” - 140) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „OBWE i ONZ”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”) można wskazać: „Rosja musi uratować Kaliningrad od pełzającej agresji Zachodu” (<https://regnum.ru/news/3592829.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo, prowadzące wraz z NATO „wojnę hybrydową przeciwko Rosji” (wątek rzekomych przygotowań do zajęcia obw. kaliningradzkiego przez Polskę i siły NATO).

Tabela 6. Podsumowanie aktywności „Regnum” w miesiącu maju

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	472		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	8	14
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	45	29
Ukraina	0	77	37
Białoruś	0	14	4
Relacje polsko-rosyjskie	0	66	8
Sprawy wewnętrzne Polski	0	5	8
Unia Europejska	0	31	39
OBWE i ONZ	0	2	1
Inne	0	13	70

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Ukraina.ru” w okresie od 01 do 31 maja 2022 sprowadziła się do opublikowania 271 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **183** (bez kategorii „Inne” - 179) miało nacechowanie negatywne, a ładunek neutralny miało **88** (bez kategorii „Inne” - 73) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy Wewnętrzne Polski”, „OBWE i ONZ”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”) można wskazać: „Polski ekspert wyjaśnił co stanie się z jego krajem, jeśli Rosja zwycięży na Ukrainie” (<https://ukraina.ru/20220527/1034047523.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na „marionetkę USA”. Jest to przykład budowy przekazu w oparciu o wypowiedź obywatela RP, która zaistniała w ramach wywiadu udzielonego omawianemu portalowi.

Tabela 7. Podsumowanie aktywności „Ukraina.ru” w miesiącu maju

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	271		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	8	8
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	28	11
Ukraina	0	100	37
Białoruś	0	11	1
Relacje polsko-rosyjskie	0	18	3
Sprawy wewnętrzne Polski	0	1	0
Unia Europejska	0	12	13
OBWE i ONZ	0	1	0
Inne	0	4	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Interfax” w okresie od 01 do 31 maja 2022 sprowadziła się do opublikowania 122 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **84** (bez kategorii „Inne” - 57) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **38** artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”) można wskazać: „The Washington Post zakomunikował, że państwa bałtyckie i Polska poprosiły NATO o wzmocnienie ich bezpieczeństwa” (<https://www.interfax.ru/world/841398>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo objęte procesem „militaryzacji” ze strony NATO i USA.

Tabela 8. Podsumowanie aktywności „Interfax” w miesiącu maju

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	122		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	0	0
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	4	1
Ukraina	0	8	25
Białoruś	0	8	2
Relacje polsko-rosyjskie	0	11	6
Sprawy wewnętrzne Polski	0	0	0
Unia Europejska	0	7	23
OBWE i ONZ	0	0	0
Inne	0	0	27

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych.

Głównymi wydarzeniami oraz zjawiskami, do których odnosiły się przekazy propagandowe dotyczące Polski w maju 2022 były manewry Defender 2022, atak na Ambasadora Federacji Rosyjskiej oraz wizyta A. Dudy w Kijowie. Najczęściej przejawiającymi się narracjami były: 1) Polska militaryzuje Ukrainę, 2) NATO militaryzuje Polskę, 3) Polska dąży do sprowokowania wojny z Rosją, 4) Polska przygotowuje się do przejęcia kontroli nad Ukrainą. W sposób silny choć w mniejszym stopniu od wcześniejszych przejawiały się również narracje: 1) Polska jest zagrożeniem dla Białorusi, 2) Polska odpowiada za pogorszenie się relacji z Rosją, 3) Polskę należy objąć tzw. denazyfikacją, 4) Polska fałszuje historię II wojny światowej, 5) Polscy najemnicy/nacjonaliści dokonali mordów na cywilach na Ukrainie (odpowiadają rzekomo m.in. za śmierć cywili w Popasnej), 5) Polacy czerpią korzyści z wojny na Ukrainie, 6) Polacy wykorzystują ukraińskich uchodźców. Warto zaznaczyć, iż w związku z koncentracją strony rosyjskiej na budowie przekazów dotyczących sytuacji związanych z wojną na Ukrainie (np. wzrost napięć pomiędzy państwami NATO i Rosją) przekazy odnoszące się do II wojny światowej nie znalazły się w ścisłym centrum uwagi rosyjskich ośrodków propagandowych pomimo tego, iż maj jest okresem, w którym Rosjanie świętują zakończenie tzw. Wielkiej Wojny Ojczyźnianej.

2.3. Czerwiec

Aktywność portalu „RIA Novosti” w okresie od 01 do 30 czerwca 2022 sprowadziła się do opublikowania 352 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **185** (bez kategorii „Inne” - 149) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny przejawiało **167** (bez kategorii „Inne” - 166) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Białoruś”) można wskazać: „Zachód nie odcina się od celu jaki jest zniszczenie Białorusi, zakomunikował Łukaszenka” (<https://ria.ru/20220610/zapad-1794636342.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo, które wraz z sojusznikami „planuje zaatakować” i „przejąć część terytorium Białorusi”.

Tabela 9. Podsumowanie aktywności „RIA Novosti” w miesiącu czerwcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	352		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	2	3
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	54	31
Ukraina	0	45	46
Białoruś	0	15	3
Relacje polsko-rosyjskie	0	25	9
Sprawy wewnętrzne Polski	0	10	9
Unia Europejska	0	14	46
OBWE i ONZ	0	1	2
Inne	0	1	36

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Regnum” w okresie od 01 do 30 czerwca 2022 sprowadziła się do opublikowania 371 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **200** (bez kategorii „Inne” - 123) miało nacechowanie neutralne, ładunek negatywny przejawiało **170** artykułów (bez kategorii „Inne” - 166), a ładunek pozytywny posiadała **1** publikacja (bez kategorii „Inne” - 0). Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”, „OBWE i ONZ”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Białoruś”) można wskazać: „Dlaczego rusofobiczna opozycja na Białorusi jest skazana na porażkę” (<https://regnum.ru/news/3611606.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo prowadzące „wojnę hybrydową” przeciwko Białorusi (wątek propagandowy dot. próby „dokonania przez Polskę zamachu stanu na Białorusi”).

Tabela 10. Podsumowanie aktywności „Regnum” w miesiącu czerwcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	371		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	5	7
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	40	23
Ukraina	0	71	38
Białoruś	0	10	9
Relacje polsko-rosyjskie	0	18	8
Sprawy wewnętrzne Polski	0	11	10
Unia Europejska	0	10	28
OBWE i ONZ	0	1	0
Inne	1	4	77

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Ukraina.ru” w okresie od 01 do 30 czerwca 2022 sprowadziła się do opublikowania 279 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **141** (bez kategorii „Inne” – 135) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **138** (bez kategorii „Inne” – 137) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Białoruś”) można wskazać: „Nie możemy dopuścić do tego, aby okrążyli nas Polacy: Łukaszenka chce zareagować na plany Polski dot. zajęcia zachodniej Ukrainy” (<https://ukraina.ru/20220617/1034178528.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo „agresywne” rzekomo planujące zaatakować Ukrainę i Białoruś.

Tabela 11. Podsumowanie aktywności „Ukraina.ru” w miesiącu czerwcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	279		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	5	4
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	17	29
Ukraina	0	88	85
Białoruś	0	5	2
Relacje polsko-rosyjskie	0	7	1
Sprawy wewnętrzne Polski	0	8	2
Unia Europejska	0	7	11
OBWE i ONZ	0	0	1
Inne	0	1	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Interfax” w okresie od 01 do 30 czerwca 2022 sprowadziła się do opublikowania 78 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **61** (bez kategorii „Inne” - 47) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **27** (bez kategorii „Inne” - 26) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Białoruś”) można wskazać: „Polska od 1 lipca zabroni znajdować się bliżej niż 200 metrów od granicy z Białorusią” (<https://www.interfax.ru/world/845623>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na „państwo opresyjne” oraz rzekomo prowadzące przeciwko Białorusi „prowokacje” i „działania hybrydowe”. Przekaz odnosi się do kwestii kryzysu na granicy polsko-białoruskiej (element wskazywania na Polskę jako winną kryzysowi).

Tabela 12. Podsumowanie aktywności „Interfax” w miesiącu czerwcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	78		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	0	0
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	11	13
Ukraina	0	7	19
Białoruś	0	4	1
Relacje polsko-rosyjskie	0	3	2
Sprawy wewnętrzne Polski	0	0	2
Unia Europejska	0	1	10
OBWE i ONZ	0	0	0
Inne	0	1	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Głównymi wydarzeniami oraz zjawiskami, do których odnosiły się przekazy propagandowe dotyczące Polski w czerwcu 2022 były: narastający kryzys surowcowy i gospodarczy, działania dotyczące integracji Szwecji i Finlandii z NATO oraz kwestia przejmowania budynków, do których pretenduje Ambasada Fed. Rosyjskiej. Najczęściej przejawiającymi się narracjami były: 1) Polska wysyła na Ukrainę najemników, 2) Polska militaryzuje Ukrainę, 3) Polska przygotowuje się do zajęcia Zachodniej Ukrainy, 4) Polska ma zamiar zaatakować Białoruś, 5) Polska stymuluje rusofobię w Europie (stymuluje proces nakładania sankcji), 6) W. Zełenski oddaje Polakom władzę nad Ukrainą, 7) Polska prowokuje wojnę z Rosją. W sposób wyraźny, choć w mniejszym stopniu od wcześniej wymienionych, przejawiały się również narracje: 1) Polska zarabia na uchodźcach, 2) Polacy mają dość kraińskich uchodźców (narasta bunt wobec ich obecności), 3) Polska kradnie mienie rosyjskie, 4) Polska kradnie ukraińskie zboże, 5) polskie społeczeństwo gwałtownie biednieje, 6) w Polsce brakuje węgla (z powodu sankcji nakładanych na Rosję), 7) Polska gotowa jest do wojny z Rosją (którą chce sprowokować), 9) Polska i kraje UE nie przetrwają bez rosyjskiego gazu, 10) Polska prowokuje napięcia na linii Warszawa-Mińsk.

2.4. Lipiec

Aktywność portalu „RIA Novosti” w okresie od 01 do 31 lipca 2022 sprowadziła się do opublikowania 290 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **165** (bez kategorii „Inne” - 134) miało nacechowanie neutralne, ładunek negatywny miało **122** artykułów, z pozytywny **3** (bez kategorii „Inne” - 2). Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Relacje polsko-rosyjskie”) można wskazać: „Polska zapowiedziała kolejne antyrosyjskie sankcje” (<https://ria.ru/20220705/sanktsii-1800519827.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo rzekomo „prowokujące Rosję” oraz kraj przesiąknięty tzw. rusofobią.

Tabela 13. Podsumowanie aktywności „RIA Novosti” w miesiącu lipcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	290		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	1	3
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	30	24
Ukraina	0	33	47
Białoruś	0	7	1
Relacje polsko-rosyjskie	1	23	3
Sprawy wewnętrzne Polski	1	21	3
Unia Europejska	0	13	35
OBWE i ONZ	0	2	3
Inne	1	0	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych.

Aktywność portalu „Regnum” w okresie od 01 do 31 lipca 2022 sprowadziła się do opublikowania 274 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **150** (bez kategorii „Inne” - 112) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **124** artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Relacje polsko-rosyjskie”) można wskazać: „„Wyjątkowa sytuacja” – Polska szuka sposobów na zabezpieczenie się przed kryzysem gazowym” (<https://regnum.ru/news/3644810.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo na państwo, które w efekcie „rusofobicznej polityki” swojego rządu doprowadziło do „wywołania” kryzysu energetycznego (wątek dotyczy zrzucania odpowiedzialności na Polskę za kryzys gospodarczy i surowcowy).

Tabela 14. Podsumowanie aktywności „Regnum” w miesiącu lipcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	274		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	1	6
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	32	24
Ukraina	0	45	41
Białoruś	0	13	6
Relacje polsko-rosyjskie	0	13	1
Sprawy wewnętrzne Polski	0	11	14
Unia Europejska	0	9	18
OBWE i ONZ	0	0	2
Inne	0	0	38

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych.

Aktywność portalu „Ukraina.ru” w okresie od 01 do 31 lipca 2022 sprowadziła się do opublikowania **289** artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **155** (bez kategorii „Inne” - 149) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny przejawiało **133** (bez kategorii „Inne” - 132) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Relacje polsko-rosyjskie”) można wskazać: „Mają bogate doświadczenie w zatargach z Rosją: politolog Koczetkow wyjaśnił, dlaczego dla Polski lepszym jest wstrzymanie się od działań przeciwko Federacji Rosyjskiej” (<https://ukraina.ru/20220701/1034271192.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo rzekomo prowokujące Rosję oraz kraj przesiąknięty tzw. „rusofobią”.

Tabela 15. Podsumowanie aktywności „Ukraina.ru” w miesiącu lipcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	289		
Podkategoria narracji	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	1	17
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	21	24
Ukraina	0	87	95
Białoruś	1	4	1
Relacje polsko-rosyjskie	0	6	0
Sprawy wewnętrzne Polski	0	8	2
Unia Europejska	0	5	9
OBWE i ONZ	0	0	1
Inne	0	1	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych.

Aktywność portalu „Interfax” w okresie od 01 do 31 lipca 2022 sprowadziła się do opublikowania **44** artykuły odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **31** (bez kategorii „Inne” - 14) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **13** (bez kategorii „Inne” - 12) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Relacje polsko-rosyjskie”) można wskazać: „Rosyjski dyplomata zakomunikował, że Polska nadal otrzymuje rosyjski gaz od innych państw” (<https://www.interfax.ru/world/851693>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo prowadzące „fałszywą politykę”, kraj który rzekomo oszukuje swoich partnerów oraz państwo, które rzekomo nie jest w stanie funkcjonować bez rosyjskich surowców („choć stara się to ukryć”).

Tabela 16. Podsumowanie aktywności „Interfax” w miesiącu lipcu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	44		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	0	0
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	3	4
Ukraina	0	3	5
Białoruś	0	5	2
Relacje polsko-rosyjskie	0	1	0
Sprawy wewnętrzne Polski	0	0	0
Unia Europejska	0	0	3
OBWE i ONZ	0	0	0
Inne	0	1	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych.

Głównymi wydarzeniami oraz zjawiskami, do których odnosiły się przekazy propagandowe dotyczące Polski w lipcu 2022 były: niszczenie przez Białorusinów polskich cmentarzy wojenne, co stymulowało tworzenie materiałów nt. rzekomego niszczenia cmentarzy w Polsce, wsparcie udzielane przez NATO Ukrainie, narastający kryzys surowcowy. Najczęściej przejawiającymi się narracjami były: 1) Polska zagraża pokojowi w regionie, 2) Polacy mają dość ukraińskich uchodźców, 3) Polacy wysyłają swoich najemników na Ukrainę, 4) Polska rusofobia odpowiada za kryzys surowcowy w Europie, 5) Polacy chcą przejąć zachodnią Ukrainę. W sposób silny choć w mniejszym stopniu od wcześniejszych przejawiały się również narracje: 1) Polska zagraża obwodowi kaliningradzkiemu, 2) Polacy niszczą cmentarze sowieckie, 3) ukraińscy migranci w Polsce cierpią (złe warunki, nie są szanowani, są traktowani jako darmowa siła robocza), 4) Polacy już kontrolują Ukrainę, 5) Polska to marionetka USA, 6) w Polsce rozkwita handel ludźmi (uchodźcami z Ukrainy).

2.5.Sierpień

Aktywność portalu „RIA Novosti” w okresie od 01 do 31 sierpnia 2022 sprowadziła się do opublikowania **278** artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **152** (bez kategorii „Inne” - 121) miały nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **126** artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Sprawy wewnętrzne Polski”) można wskazać: „Polscy wędkarze zakomunikowali o katastrofie na rzece Odra” (<https://ria.ru/20220810/ryba-1808549615.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo „niedbające o środowisko naturalne”.

Tabela 17. Podsumowanie aktywności „RIA Novosti” w miesiącu sierpniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	278		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	3	3
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	16	14
Ukraina	0	35	44
Białoruś	0	7	5
Relacje polsko-rosyjskie	0	20	3
Sprawy wewnętrzne Polski	0	13	8
Unia Europejska	0	32	42
OBWE i ONZ	0	0	2
Inne	0	0	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Regnum” w okresie od 01 do 31 sierpnia 2022 sprowadziła się do opublikowania **327** artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **165** (bez kategorii „Inne” - 164) miało nacechowanie negatywne, a ładunek neutralny miało **162** artykuły (bez kategorii „Inne” - 118). Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Historia”, „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, „Ukraina”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”, „Unia Europejska”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Sprawy wewnętrzne Polski”) można wskazać: „Greenpace: w grudniu 2022 roku Polska napotka na problem dot. braku gazu” (<https://regnum.ru/news/economy/3667869.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo, które „już wkrótce” napotka na krytyczne problemy surowcowe, będące skutkiem „nierozsądnej” (w domyśle „rusofobicznej”) polityki Warszawy.

Tabela 18. Podsumowanie aktywności „Regnum” w miesiącu sierpniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	327		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	13	3
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	30	27
Ukraina	0	44	40
Białoruś	0	9	9
Relacje polsko-rosyjskie	0	12	1
Sprawy wewnętrzne Polski	0	14	4
Unia Europejska	0	42	31
OBWE i ONZ	0	0	3
Inne	0	1	44

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Ukraina.ru” w okresie od 01 do 31 sierpnia 2022 sprowadziła się do opublikowania **209** artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **139** (bez kategorii „Inne” - 129) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **70** (bez kategorii „Inne” - 69) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Sprawy wewnętrzne Polski”) można wskazać: „Równoległa rzeczywistość: czy Polacy wieżą kłamliwym komunikatem Dudy - Akopow” (<https://ukraina.ru/20220828/1038171962.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo rządzone przez osoby oderwane od rzeczywistości, a Prezydenta RP na człowieka „oszukującego swój naród” (w szerszym kontekście materiał dotyczy wypowiedzi Prezydenta RP dot. możliwości powrotu Krymu w skład Ukrainy – skoncentrowano się jednak na stosunku Prezydenta RP do własnego narodu).

Tabela 19. Podsumowanie aktywności „Ukraina.ru” w miesiącu sierpniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	209		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	7	8
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	10	16
Ukraina	0	35	94
Białoruś	0	0	2
Relacje polsko-rosyjskie	0	5	1
Sprawy wewnętrzne Polski	0	5	0
Unia Europejska	0	7	7
OBWE i ONZ	0	0	1
Inne	0	1	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Interfax” w okresie od 01 do 31 sierpnia 2022 sprowadziła się do opublikowania 61 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest 44 (bez kategorii „Inne” - 27) miało nacechowanie neutralne, ładunek negatywny przejawiało 16 artykułów, a pozytywny 1. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Ukraina”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Ukraina”) można wskazać: „Wojskowi Federacji Rosyjskiej zakomunikowali o zniszczeniu ponad 100 zagranicznych najemników pod Charkowem” (<https://www.interfax.ru/world/856663>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo współwinne istnieniu konfliktu na Ukrainie – wątek dotyczy rzekomego wysyłania przez Polskę na Ukrainę setek tzw. „najemników”, co jest elementem kreowania wojny na Ukrainie na „konflikt zbrojny pomiędzy NATO i Federacją Rosyjską” (forma objaśniania przez Kreml przyczyn niepowodzeń na froncie).

Tabela 20. Podsumowanie aktywności „Interfax” w miesiącu sierpniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	61		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	0	0
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	0	2
Ukraina	0	6	5
Białoruś	0	2	1
Relacje polsko-rosyjskie	0	2	2
Sprawy wewnętrzne Polski	0	0	2
Unia Europejska	1	6	15
OBWE i ONZ	0	0	0
Inne	0	0	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Głównymi wydarzeniami oraz zjawiskami do których odnosiły się przekazy propagandowe dotyczące Polski w sierpniu 2022 były: wzmagający się kryzys gazowy, debata dotycząca ograniczenia procesu nadawania wiz Schengen obywatelom Fed. Rosyjskiej. Najczęściej przejawiającymi się narracjami były: 1) Polska jak i cała UE nie przetrwa zimy bez rosyjskich surowców, 2) Polska jest krajem skrajnie „rusofobicznym” (gdyż dąży do ograniczenia obywatelom Fed. Rosyjskiej możliwości wjazdu na swoje terytorium), 3) w Polsce brakuje towarów, 4) polską gospodarkę czeka upadek (przez „rusofobiczną politykę rządu RP”), 5) W. Zełenski oddaje Ukrainę Polsce (Polska przejmuje kontrolę nad Ukrainą). W sposób silny choć w mniejszym stopniu od wcześniejszych przejawiały się również narracje: 1) Polacy mają dość Ukraińców, 2) Polska i NATO militaryzują Ukrainę, 3) Polska jest krajem nazistowskim/faszystowskim, 4) trwa „polonizacja” Ukrainy, 4) w Polsce prześladowani są obywatele walczący o „prawdę” (osoby, które powielają rosyjską wizję rzeczywistości).

2.6. Wrzesień

Aktywność portalu „RIA Novosti” w okresie od 01 do 30 września 2022 sprowadziła się do opublikowania 324 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **179** (bez kategorii „Inne” - 148) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny przejawiało **145** artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Historia”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Unia Europejska”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Historia”) można wskazać: „Odtajniono plany odbudowy Wielkiej Polski drogą wojny z ZSRS” (<https://ria.ru/20220917/polsha-1817489215.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu polskiego podziemia niepodległościowego (okres II wojny światowej) na „faszystów” i „kolaborantów” (dot. III Rzeszy). Dany przekaz odnosi się do prób kreowania współczesnej Polski na państwo „falszujące historię” oraz rzekomo „hołdujące faszyzmowi”.

Tabela 21. Podsumowanie aktywności „RIA Novosti” w miesiącu wrześniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	324		
Podkategoria Narracji	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	9	7
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	27	31
Ukraina	0	17	49
Białoruś	0	8	2
Relacje polsko-rosyjskie	0	26	3
Sprawy wewnętrzne Polski	0	10	10
Unia Europejska	0	46	42
OBWE i ONZ	0	2	4
Inne	0	0	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Regnum” w okresie od 01 do 30 września 2022 sprowadziła się do opublikowania **371** artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **192** (bez kategorii „Inne” - 144) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **178** (bez kategorii „Inne” - 174) artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Historia”, „Białoruś”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”, „OBWE i ONZ”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Historia”) można wskazać: „Sieć: oni nie są ich godni - Rosja odbuduje u siebie pomniki wojenne z krajów sąsiednich” (<https://regnum.ru/news/3693462.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo rzekomo „fałszujące historię” oraz „bezpodstawnie oskarżające” ZSRS o okupowanie obszarów RP.

Tabela 22. Podsumowanie aktywności „Regnum” w miesiącu wrześniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	371		
Podkategoria Narracji	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	18	9
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	34	34
Ukraina	0	20	33
Białoruś	0	17	7
Relacje polsko-rosyjskie	0	14	1
Sprawy wewnętrzne Polski	0	20	4
Unia Europejska	0	47	54
OBWE i ONZ	1	4	2
Inne	0	4	48

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Ukraina.ru” w okresie od 01 do 30 września 2022 sprowadziła się do opublikowania 197 artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **138** (bez kategorii „Inne” - 128) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny miało **59** artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategoriach: „Historia”, „Relacje polsko-rosyjskie”, „Sprawy wewnętrzne Polski”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do jednej z wyżej wymienionych kategorii („Historia”) można wskazać: „Czas smuty i jego specyfika” (<https://ukraina.ru/20220910/1038597751.html>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo agresywne, będące „odwiecznym wrogiem” Rosji.

Tabela 23. Podsumowanie aktywności „Ukraina.ru” w miesiącu wrześniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	197		
Podkategoria	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
Narracji	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	8	7
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	15	23
Ukraina	0	22	79
Białoruś	0	0	1
Relacje polsko-rosyjskie	0	1	0
Sprawy wewnętrzne Polski	0	4	1
Unia Europejska	0	9	16
OBWE i ONZ	0	0	1
Inne	0	0	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Aktywność portalu „Interfax” w okresie od 01 do 30 września 2022 sprowadziła się do opublikowania **95** artykułów odnoszących się do Polski. Większość z materiałów, to jest **68** (bez kategorii „Inne” - 44) miało nacechowanie neutralne, a ładunek negatywny przejawiało **27** artykułów. Negatywny przekaz dominował w kategorii: „Relacje polsko-rosyjskie”. Jako przykład artykułu zawierającego przekaz o negatywnym ładunku emocjonalnym, który przypisano do wyżej wymienionej kategorii („Relacje polsko-rosyjskie”) można wskazać: „Moskwa zapowiedziała odpowiedź na decyzję państw bałtyckich i Polski dot. ograniczenia możliwości wjazdu Rosjanom” (<https://www.interfax.ru/russia/861272>). Materiał ten odnosi się do działań służących kreowaniu Polski na państwo „skrajnie rusofobiczne”, które „chronicznie prowokuje Moskwę”.

Tabela 24. Podsumowanie aktywności „Interfax” w miesiącu wrześniu

Kategoria narracji	Polska		
Liczba artykułów	95		
Podkategoria Narracji	Ładunek emocjonalny treści artykułów		
	Pozytywny	Negatywny	Neutralny
Historia	0	0	1
NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa	0	3	4
Ukraina	0	2	3
Białoruś	0	1	2
Relacje polsko-rosyjskie	0	7	0
Sprawy wewnętrzne Polski	0	0	0
Unia Europejska	0	14	34
OBWE i ONZ	0	0	0
Inne	0	0	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

Głównymi wydarzeniami oraz zjawiskami do których odnosiły się przekazy propagandowe dotyczące Polski we wrześniu 2022 były: sukces natarcia Sił Zbrojnych Ukrainy w obw. charkowskim, debata dot. ograniczenia wjazdu na teren UE dla obywateli Fed. Rosyjskiej, wstrzymanie prac gazociągów Nord Stream. Najczęściej przejawiającymi się narracjami były: 1) Polska nie przetrwa zbliżającej się zimy, 2) Polska zaraża rusofobią sąsiednie państwa, 3) Polska prowokuje III wojnę światową, 4) Polska militaryzuje się. W sposób silny choć w mniejszym stopniu od wcześniejszych przejawiały się również narracje: 1) Polacy mają dość uchodźców, 2) Polska bezpodstawnie żąda reparacji od Niemiec i Rosji, 3) Polacy boją się Rosji, 4) Polska opanowana jest przez panikę związaną z groźbą ataku nuklearnego Rosji.

We wrześniu wyraźnie doszło do kilkudniowego załamania się aktywności rosyjskiego aparatu propagandowego, co było spowodowane porażką na odcinku frontu w obw. charkowskim. W efekcie danego wydarzenia strona rosyjska wyraźnie zmieniła kierunki przekazów odnoszących się do NATO i Ukrainy. Stopniowo (od około połowy września) skoncentrowano się na eksponowaniu siły NATO i Sił Zbrojnych Ukrainy. Rosjanie ograniczyli przekazy deprecjonujące obraz Sił Zbrojnych Ukrainy, a skoncentrowali się na wzmacnianiu przekazu o wojnie na Ukrainie jako konflikcie zbrojnym Rosji i NATO. W ten sposób doszło do próby wytłumaczenia obywatelom przyczyn porażki. Zgodnie z tą kluczową narracją Rosjanie musieli wycofać się z obw. charkowskiego, gdyż walczyli tam z dobrze przygotowanymi jednostkami ukraińskimi wspieranymi przez cały kolektywny Zachód. W drugiej połowie września strona rosyjska wyraźnie przeszła do działań z zakresu próby zastraszenia obywateli państw Zachodnich widmem zbliżającego się ataku nuklearnego, co ma być odpowiedzią Rosji na prowokację NATO. Kreml wyraźnie od połowy tego miesiąca skoncentrował się na budowie nacisków na Zachód poprzez próbę zastraszenia demokratycznych społeczeństw widmem zbliżających się katastrof (wywołanych rzekomo przez „rusofobiczną politykę Zachodu”) – katastrofę głodu, zimna wywołanego brakiem surowców oraz katastrofę nuklearną.

Tabela 25. Zestawienie ładunków emocjonalnych analizowanych publikacji

PORTAL	MIESIĄC	ŁADUNEK POZYTYWNY	ŁADUNEK NEGATYWNY	ŁADUNEK NEUTRALNY	ŁADUNEK NEUTRALNY BEZ „INNE”
RIA Novosti	IV	4	145	102	80
Regnum	IV	3	129	120	67
Ukraina.ru	IV	0	119	33	24
Interfax	IV	0	46	71	40
RIA Novosti	V	4	214	164	111
Regnum	V	0	260	210	140
Ukraina.ru	V	0	183	88	73
Interfax	V	0	38	84	57
RIA Novosti	VI	0	167	185	149
Regnum	VI	1	170	200	123
Ukraina.ru	VI	0	138	141	135
Interfax	VI	0	27	61	47
RIA Novosti	VII	3	122	165	134
Regnum	VII	0	124	150	112
Ukraina.ru	VII	0	133	155	149
Interfax	VII	0	13	31	14
RIA Novosti	VIII	0	126	152	121
Regnum	VIII	0	165	162	118
Ukraina.ru	VIII	0	70	139	129
Interfax	VIII	1	16	44	26
RIA Novosti	XIX	0	145	179	148
Regnum	XIX	0	178	192	144
Ukraina.ru	XIX	0	59	138	128
Interfax	XIX	0	27	68	44

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy uzyskanych danych

3.1. Wnioski

Przekazy dotyczące Polski, emitowane przez stronę rosyjską, w skali całego monitoringu przede wszystkim odnoszą się do kategorii „NATO i USA- kwestie bezpieczeństwa” oraz „Ukraina”. W skali niektórych miesięcy (np. maj, czerwiec i sierpień) poważną ilość uwagi poświęcano również Polsce w kontekście kategorii „Unia Europejska”. Zdecydowana większość materiałów koncentrujących się na Polsce nosi nacechowanie negatywne. Zasadnicza część „neutralnych” materiałów to publikacje, w których o Polsce jedynie się wspomina – najczęściej zawierają się one w kategorii „inne”. Tam, gdzie przekaz koncentruje się na Polsce, a nie traktuje jej jako wątku pobocznego, w zdecydowanej większości przypadków jest on negatywny. Nawet jednak uwzględniając kategorie „inne”, panuje wyraźna dysproporcja pomiędzy publikacjami o nacechowaniu pozytywnym i negatywnym. Przekazy o charakterze pozytywnym dotyczą kwestii związanych z kulturą, kwestii sporów pomiędzy Brukselą, a Warszawą oraz kwestii „buntu” polskiego społeczeństwa względem obecności ukraińskich uchodźców. Przekazy o charakterze negatywnym koncentrujące się bezpośrednio na Polsce dotyczą większości przekazów wymienionych na wcześniejszym etapie raportu. Są nimi m.in. kwestie rzekomej militaryzacji Polski przez NATO, „dążenia” Polski do wywołania III wojny światowej, „zakazania” państw Unii Europejskiej „rusofobią”, wspierania przez Polskę „ukraińskiego nazizmu”, „fałszowania” przez Polskę historii II wojny światowej, „planowanego” ataku Wojska Polskiego na Białoruś, „zmierniania” Polski w stronę autorytaryzmu, rzekomej odpowiedzialności Polski za zły stan relacji polsko-rosyjskich. Przekazy o nacechowaniu neutralnym to w większości materiały, w których o Polsce wspomina się jedynie w odległym od meritum artykułu kontekście (np. wymieniając ją w kontekście wskazywania państw, do których udali się w wakacje rosyjscy turyści). Tendencja dotyczy w nieco inny sposób portalu „Interfax”. To źródło w zdecydowanej większości swoich materiałów traktuje o Polsce jako o wątku pobocznym. W przypadku, kiedy treść przekazów odnosi się do Polski bezpośrednio oraz dotyczy kluczowych bieżących wydarzeń, wówczas nosi nacechowanie negatywne. W przypadku, w którym dany artykuł dotyczy Polski w kontekście oderwanym od najistotniejszych wydarzeń, które komentowane są aktywnie przez inne ośrodki propagandowe, przekaz jest najczęściej neutralny.

Ze względu na to, iż przekazy odnoszące się stricte do Polski noszą w swojej zdecydowanej większości charakter negatywny, warto wymienić najczęściej pojawiające się przekazy propagandowe przypisując je do wyznaczonych kategorii. W kontekście historii strona rosyjska najczęściej kreuje Polskę na państwo fałszujące historię i dążące do uczynienia z ZSRS państwa

współwinnego wybuchowi II wojny światowej. W rosyjskiej zafałszowanej wizji rzeczywistości, aktywność ta zrównywana jest z kultem nazizmu (wybielania III Rzeszy) – do danej kwestii odnosi się przekaz o „potrzebie denazyfikacji Polski”. Równolegle Rosjanie starają się zrzucić winę na Polskę za wybuch II wojny światowej twierdząc, iż jest ona efektem „polskich prowokacji”. Co ważne, tak jak w latach wcześniejszych, Rosjanie budują paralełę pomiędzy II RP i III RP przekonując, iż tak jak Polska w okresie międzywojennym była państwem faszystowskim i prowokującym ZSRS i III Rzeszę, tak dziś III RP również wspiera faszyzm (lub tzw. „ukraiński nazizm”) oraz dąży do wojny z Federacją Rosyjską. Intensyfikacja przekazów dotyczących tej kategorii związana jest z rocznicami historycznymi (np. wybuch II wojny światowej, podpisanie paktu Ribbentrop-Mołotow). Materiały o charakterze neutralnym przypisywane do kategorii „Historia” często dotyczą kwestii polsko-ukraińskich relacji historycznych. Wówczas, kiedy materiał ma na celu ukazanie Ukrainy w skrajnie negatywnym świetle, Polska prezentowana jest neutralnie lub niekiedy pozytywnie. Pozytywny przekaz (z punktu widzenia Rosjan) odnosi się do przykładów, w których Polacy zwalczali ukraińskie podziemie lub przeciwdziałali rozwojowi ukraińskiej państwowości. W ramach kategorii „NATO i USA – kwestie bezpieczeństwa”, strona rosyjska skoncentrowała się na kreowaniu Polski na państwo objęte „militaryzacją” ze strony NATO. W tym obrazie rzeczywistości Polska nie tylko stała się „przyczółkiem NATO” pozwalającym na wspieranie „ukraińskich nacjonalistów” / „kijowskiego reżimu”, lecz stała się „marionetką USA”, która rzekomo pozwala Waszyngtonowi i „kolektywnemu Zachodowi” na prowokowanie Rosji i przygotowywanie uderzenia NATO na Białoruś i Rosję. Rosyjskie narracje dezinformacyjne dotyczące NATO odnosiły się do kreowania Polski oraz całego Sojuszu na wroga, w obliczu którego naród rosyjski musi się bronić – w ten sposób tłumaczono potrzebę ataku na Ukrainę. Przekaz ten ewoluował na przełomie miesięcy pełniąc we wrześniu kluczową rolę w procesie objaśniania przyczyn rosyjskich niepowodzeń w obw. charkowskim (rzekomo trwająca na Ukrainie wojna Rosji z NATO). Kategoria „Ukraina” zawierała z kolei przede wszystkim szereg narracji powiązanych z kwestiami bezpieczeństwa oraz relacji polsko-ukraińskich. Rosyjskie narracje propagandowe odnoszące się do tej kategorii kreowały Polskę na kraj pragnący zadać Ukrainie „cios w plecy” (dążący do zajęcia zachodnich regionów kraju), kraj wspierający „ukraiński reżim”, czy państwo odpowiadające za organizację grup najemników, którzy m.in. rzekomo mordują cywili na wschodzie kraju. Przekazy odnoszące się do Polski w tym kontekście nosiły w sobie skrajnie negatywny ładunek emocjonalny. W tym kontekście Polska była krajem odpowiedzialnym za śmierć rosyjskich żołnierzy oraz cywili. Przekazy posiadały wspólny mianownik: Polska wspierając Ukrainę odpowiada za trwanie stanu wojny

– ponosi więc odpowiedzialność za cierpienia Rosjan i Ukraińców. Kategoria „Białoruś” w swojej większości zawierała przekazy odnoszące się w stopniu negatywnym do Polski. Przekazy te koncentrowały się na kreowaniu Polski na kraj zagrażający Rosji i Białorusi oraz prowokujący III wojnę światową. W kontekście kategorii „Sprawy wewnętrzne Polski” Rosjanie odnosili się do kwestii kreowania Polski na kraj zmierzający w stronę upadku i chaosu (gospodarczego oraz społeczno-politycznego). Strona rosyjska starała się budować obraz, w którym rząd RP będąc strukturą „skrajnie rusofobiczną” doprowadza naród do nędzy poprzez antyrosyjską, proamerykańską i proukraińską linię polityki. W rosyjskiej wizji rzeczywistości, Polska pochłonięta jest przez kryzysy społeczne oraz proces zubożenia. Te przekazy kontrastowano z wykreowanym obrazem sytuacji ekonomicznej i społeczno-politycznej panującej na Białorusi i w Rosji – kontrast pomiędzy biedną Polską i bogatą putinowską Rosją i stabilną Białorusią A. Łukaszenki. Przekazy te służyły przede wszystkim stabilizacji nastrojów wewnątrz Rosji i Białorusi. W kategorii „Unia Europejska” znalazła się poważna ilość przekazów o neutralnym i negatywnym nacechowaniu. W negatywnym kontekście Polska wspomniana była jako siła destruktywnie wpływająca na spójność UE – siła konfliktująca kraje Wspólnoty i „zarażająca” je swoją „rusofobią”. Przekazy pozytywnie lub neutralnie odnoszące się do Polski najczęściej pojawiały się wówczas, kiedy ładunek negatywny w danym artykule koncentrował się na Brukseli – hasło rozumiane przez Rosjan jako ponadnarodowa struktura o opresyjnym charakterze, która walczy z tradycyjnymi wartościami (których rzekomo broni Federacja Rosyjska – w tym kontekście Polska sprzeciwiając się Brukseli również walczy „w imię podzielanych przez Rosjan wartości”). W kategorii „OBWE i ONZ” w większości odnosiła się do materiałów o nacechowaniu neutralnym. Pomimo tego, że można było zakładać, iż w związku z pełnieniem przez Polskę przewodnictwa w OBWE, strona rosyjska będzie intensywnie oddziaływać na tym kierunku, rezultaty monitoringu wskazują, iż Kreml nie potraktował tego zagadnienia priorytetowo. Prawdopodobnie było to związane z pojawieniem się innych, zdecydowanie ważniejszych dla Moskwy kwestii jak prowadzenie wojny informacyjnej w kontekście rozpoczęcia pełnowymiarowej ofensywy przeciwko Ukrainie. W ramach kategorii „Inne” zawarto przede wszystkim materiały, które odnosiły się do Polski w sposób bardzo odległy, lecz zawierały w swojej treści bezpośrednio hasło „Polska”. Przekazy te najczęściej przejawiały ładunek neutralny traktując o sporcie, muzyce lub turystyce.

Wyraźnie dostrzegalna jest wyjątkowa zbieżność przekazu pomiędzy RIA Novosti i Regnum. Te portale wraz z „Radio Sputnik” emitują materiały, które są wyjątkowo podobne, co do zawartej treści oraz sformułowań nagłówków. Treści i narracje ukazujące się na tych portalach

pokrywają się również z przekazami pojawiającymi się na innych portalach takich jak „Izwestia” czy „Kommersant”. Podobnie narracje przejawiające się na tych portalach obecne są na kanałach Telegram używanych w ramach rosyjskiego aparatu propagandowego. Dostrzegalna jest tendencja, zgodnie z którą portal „Regnum” emituje większą ilość przekazów dotyczących Polski, niż „Ria Novosti”. Wyraźne jest również to, iż przekaz „Regnum” jest bardziej radykalny, zawierający więcej materiałów bezpośrednio odwołujących się do Polski będących wyraźną próbą zniekształcenia wizerunku RP. Wyjątkowo aktywnym w ramach działań propagandowych uderzających w obraz RP jest pracownik „Regnum” Stanisław Stremidłowski. Jego aktywność przejawia się również poprzez działanie w sieciach społecznościowych, gdzie po polsku stara się wprowadzać do polskiej infosfery przekaz dezinformacyjny.

Strona rosyjska prowadząc swoje działania wyraźnie koncentruje się na rozwijaniu narracji dezinformacyjnych powstałych w ubiegłych latach. Praktycznie niedostrzegalna jest nowa jakość przekazu (zupełnie nowe narracje). Wyjątkiem pozostaje narracja o „ukrainizacji Polski”, choć i ona wydaje się być rozwinięciem narracji kreujących migrantów i uchodźców na wrogów Polski. Rosjanie rozwijają przede wszystkim przekazy powstałe wcześniej dostosowując je do bieżących wydarzeń społeczno-politycznych zachodzących w Polsce i Europie.

Strona rosyjska prowadząc swoje działania zorientowane na rosyjskojęzycznego odbiorcę wielokrotnie emitowała przekazy odwołując się do polskiego źródła. Wyjątkowo często polskim źródłem, którego aktywność była podstawą do emisji przekazu propagandowego lub czysto dezinformacyjnego było środowisko związane z portalem „Myśl Polska” oraz obywatele RP w sposób stały zaangażowani w kooperację z rosyjskim aparatem propagandowym. Poprzez wywiady, które osoby te udzielały portalom takim jak „Ukraina.ru” Rosjanie otrzymywali możliwość akcentowania korzystnych z ich perspektywy fraz tak aby uwiarygodnić swoje narracje propagandowe. Ważną rolę w tym procesie odgrywa również portal „Niezależny Dziennik Polityczny”, który nie ujawniając tego, kto stoi za tworzeniem i redagowaniem tekstów (są one przypisywane nieistniejącym autorom) publikuje przekazy czysto dezinformacyjne, na które powołuje się m.in. „RIA Novosti”.

3.2. Podsumowanie

Strona rosyjska wyraźnie rozwija swoje działania z zakresu budowania na obszarze postsowieckim skrajnie negatywnego obrazu Polski i Polaków. Nasz kraj przedstawiany jest jako: „źródło rusofobii”, „marionetka USA”, „prowokator” oraz „hiena Europy” dążąca rzekomo do sprowokowania III wojny światowej i przejęcia majątku i ziem swoich sąsiadów. Rosyjski aparat propagandowy w okresie monitoringu stopniowo przechodził od kreowania Polski na kraj współwinny wojnie ukraińsko-rosyjskiej do przedstawiania Polski jako państwa prowokującego III wojnę światową. W okresie przełomu września i października widoczne są działania wskazujące na to, iż dany trend zostanie rozwinięty w stronę kreowania Polski na państwo współwinne kryzysom, które prawdopodobnie nasilą się w okresie zimowym – kryzys surowcowy, energetyczny oraz widmo rosyjskiego ataku nuklearnego. Zestawiając rozwój rosyjskich przekazów propagandowych z treścią emitowaną przez inne portale (oddziaływanie na państwa zachodniej flanki NATO, Ukrainę oraz rosyjski rynek wewnętrzny), Polska przedstawiana jest jako czynnik wyjątkowo negatywny, szkodzący całej Europie i Rosji. Polska ukazywana jest jako „siła zła”, która jest niemalże wrogiem Rosji numer dwa (tuż po USA). Polska w rosyjskim zafałszowanym obrazie rzeczywistości pełni funkcję czynnika wzmacniającego przekaz Rosjan odnoszących się do kluczowych narracji w skali globalnej takich jak „NATO i USA jest wrogiem pokoju” (odpowiada za wybuch wojny na Ukrainie oraz inne konflikty na świecie), Zachód jest „siłą zła”, której przeciwstawia się „siła dobra” (to jest Rosja). Z tej perspektywy przekazy odnoszące się do Polski stanowią formę czynnika „uwiarygadniającego” dane narracje. Jeśli bowiem Rosja chce wskazać na odpowiedzialność NATO czy USA za „prowokowanie Rosji”, wskaże na Polskę jako marionetkę USA, która odpowiada np. za „wysadzenie gazociągów Nord Stream” lub odpowiada za „zabójstwa na cywilach na Donbasie”. Pokłosiem tego działania jest m.in. wzrost negatywnych odczuć względem Polaków wśród ludności rosyjskiej (zamieszkującej m.in. kraje Unii Europejskiej). Strona rosyjska kontynuując daną aktywność może doprowadzić do aktów agresji względem Polaków, za co odpowiadać mogą etniczni Rosjanie mieszkający w państwach, w których stanowią liczną grupę mniejszościową (np. Niemcy). Warto przy tym zaznaczyć, iż rosyjskojęzyczne przekazy odzwierciedlają agendę dezinformacyjną Rosjan, która realizowana jest w innych krajach poprzez rosyjskie ośrodki prowadzące działalność w językach urzędowych danych państw (np. w przestrzeni polskiej jest to przekaz polskojęzyczny, w niemieckiej – niemieckojęzyczny, we Francji - francuskojęzyczny). Rosyjskie narracje pojawiające się w przestrzeni rosyjskojęzycznej dostosowywane są wówczas do warunków

danego państwa oddziałując na „czułe struny” danego społeczeństwa. Jednym z efektów aktywności Rosjan na tej płaszczyźnie w kontekście wizerunku Polski jest jego deprecjacja. Nie wydaje się jednak, aby to był główny cel Rosjan – deprecjacja obrazu Polski w krajach zachodnich wydaje się być pewnego rodzaju korzystnym z perspektywy Moskwy „efektem ubocznym” działań. Kluczowym pozostaje realizacja innych celów (np. stymulowanie nastrojów antynatowskich lub antyamerykańskich), które osiągnęte są przy odwoływaniu się do Polski jako przykładu państwa „szkodliwego”, sterowanego przez Waszyngton. W tym kontekście jedyne pozytywne wzmianki o Polsce pojawiają się wówczas, kiedy dochodzi do budowy kontrastu pomiędzy „złym rządem w Warszawie”, a „dobrym narodem polskim” buntującym się przeciwko „rusofobicznej polityce Warszawy”. Wątek ten eksponowany jest m.in. w kontekście działań z zakresu stymulowania w Polsce nastrojów antyukraińskich (np. pikiety „Stop Ukrainizacji Polski”). Przekazy eksponujące dany kontrast nie są jednak szczególnie aktywnie lobbowane przez rosyjskie ośrodki propagandowe, gdyż w pewnym stopniu podważają skrajnie negatywny obraz Polski i Polaków. Związane są jednak z działaniami doraźnymi, takimi jak przekonywanie Rosjan, iż Ukraina pozbawiona jest wsparcia zachodnich społeczeństw – kreowanie Ukrainy na państwo, które rzekomo wkrótce upadnie, co oznacza, iż „zwycięstwo Rosji jest bliskie”.